

(digitaal) antipestprotocol OBS Koolhoven

Kaart 4.04

Leraar

Verantwoordelijke

Sociale veiligheid coördinator

Geëvalueerd

September 2022

Doel

Door een duidelijk antipestprotocol te hanteren, waar ook het digitaal pesten onder valt, zorgen wij op OBS Koolhoven voor een fijne, open en veilige sfeer voor zowel leerlingen, ouders en leerkrachten, waarin leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De leerlingen leren met gevoel voor zelfvertrouwen en zelfwaardering omgaan met de eigen mogelijkheden en grenzen en leren uiting geven aan eigen wensen, gevoelens en opvattingen. De leerlingen leren naar algemeen geaccepteerde normen en waarden omgaan met anderen en leren samenwerken aan een gezamenlijke taak of gezamenlijk spel en leren omgaan met conflictsituaties.

Door duidelijke afspraken te maken weten leerlingen en volwassenen wat er van ze verwacht wordt en als er zich ongewenste situaties voordoen, kunnen deze situaties eenduidig aangepakt worden m.b.v. dit protocol. Hierbij staat elkaar steunen en wederzijds respect te tonen centraal. Dit is de basis waarmee we alle leerlingen in de gelegenheid stellen om met veel plezier naar school te gaan.

Preventieve aanpak

Op OBS Koolhoven besteden we zoveel mogelijk positieve aandacht aan gedrag en sociale veiligheid in het algemeen. Dit doen wij o.a. door:

- Doorgaande lijn te hanteren met een duidelijke jaarplanning en invulling van lessen op het gebied van sociale veiligheid
- Gouden en zilveren weken, waarin ook de groene spelen aan bod komen
- Positieve school- en klassenregels
- Energizers, coöperatieve werkvormen
- Afname Ben een held en meld (pesttest) en sociogram
- 2 maal per jaar de groep uitgebreid bespreken m.b.t. Pitch je groep
- Inzet van specialist sociale veiligheid
- Aanwezigheid van ICP en ACP
- Informeren van ouders d.m.v. het koolblaadje

Voor uitgebreide informatie over onze preventieve aanpak verwijzen wij naar kwaliteitskaart 1.06. [sociale veiligheid en burgerschap](#)

Achtergrondinformatie

Van groot belang is dat alle betrokken van school; leerkrachten, ouders en leerlingen op de hoogte zijn over:

- wat pesten precies inhoud
- welke vormen van pesten er zijn
- wat de signalen zijn

- Factoren die pesten bevorderen
- Tips voor leerkrachten en ouders

Onderstaande als bijlage toevoegen.

Pesten kan gebeuren op verschillende manieren:

1. Lichamelijk pesten

Zoals duwen, slaan, opzij duwen, dreigen met geweld, bang maken, een tik geven, schoppen, met iets naar iemand gooien, iemand zonder reden aanvallen

2. Pesten met spullen

Zoals andere kinderen dwingen om bepaalde dingen aan hem of haar te geven, spullen van andere kinderen kapot maken of kwijt maken, tegenover andere kinderen bepaalde rechten opeisen (bijvoorbeeld zeggen: 'Hier spelen wij altijd.' of 'Dit is ons terrein.')

3. Pesten met woorden

Zoals iemand beledigen of uitschelden, iemand belangrijk maken of voor gek zetten, iemand met opzet in verlegenheid brengen, iemand in zijn/haar gezicht uitlachten

4. Pesten door buitensluiten of negeren

Zoals gewoon weglopen van iemand die wil spelen, tegen een kind zeggen dat hij of zij weg moet gaan, gewoon niet luisteren naar een ander kind (bijvoorbeeld door je handen over de oren te doen.), net doen alsof je een ander niet ziet of gewoon niet tegen dat kind willen praten, nare gebaren maken, bv. de neus dicht houden als iemand langs loopt, tegen andere kinderen zeggen dat ze alleen mee mogen doen als ze eerst bepaalde dingend doen die ze eigen niet willen doen, dreigen dat een ander kind iets niet meer mag als hij of zij niet doet wat er gezegd wordt.

5. Pesten als het gepeste kind er niet bij is

Zoals tegen de andere kinderen zeggen dat ze met een bepaald iemand niet mogen spelen, roddelen of lelijke dingen zeggen over andere kinderen.

6. Digitaal pesten

Zoals dreigtweets plaatsen, foto's en filmpjes bewerken, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, versturen van scheldberichten of (anonieme) dreigmailtjes, versturen van virussen als geintje of opzettelijk, homepages en mailadressen hacken, happy slapping, 'e-mailbom' versturen, banglijst, sexting, haatprofielen aanmaken, iemand uit een app-groep gooien, op social media iemand meteen blocken, tegen andere kinderen op facebook zeggen dat iedereen een bepaald kind moeten blocken

Signalen van pesten zijn

- Constateren van bovenstaande gebeurtenissen
- Leerlingen met een onzekere lichaamshouding
- Leerlingen die zich terugtrekken (timide gedrag)
- Leerlingen die zich sterker manifesteren (brutaler, agressiever)
- Leerlingen die zich afzonderen/alleen zitten
- Leerlingen die lang in het lokaal blijven hangen
- Leerlingen die spullen kwijt zijn/waarvan spullen kapot zijn.
- Sociaal onhandig gedrag vertonen

Factoren die pesten bevorderen

Pesters hebben over het algemeen een positieve houding t.o.v. geweld en hebben een beperkt inlevingsvermogen. Daarnaast kunnen spelen: een problematische thuissituatie / verveling/ niet met frustratie kunnen omgaan/ bang zijn om zelf gepest te worden

Factoren die pesten bevorderen

Pesters hebben over het algemeen een positieve houding t.o.v. geweld en hebben een beperkt inlevingsvermogen. Daarnaast kunnen spelen: een problematische thuissituatie / verveling / niet met frustratie kunnen omgaan / bang zijn om zelf gepest te worden

Aanpak pestgedrag

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Digitaal pesten (cyberpesten) gebeurt vaak buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren en het pesten heeft effect op het schoolklimaat. Vandaar dat wij digitaal pesten, wat vaak thuis gebeurt, ook op school aanpakken.

Voorwaarden aanpak pestgedrag

- Pesten wordt als probleem gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, meelopers, aanmoedigers, buitenstaanders en helpers), docenten en ouders/verzorgers;
- Leerkrachten kennen de signalen van pesten, zijn vaardig in de aanpak ervan en nemen, als pesten optreedt, duidelijk stelling hiertegen;
- Wanneer pesten ondanks preventie toch de kop op steekt, wordt het pestprotocol gevolgd.

Preventieve aanpak

Schoolregels:

- Op school hanteren wij 5 algemene schoolregels:

1. Wij spelen samen, iedereen mag meedoen.
2. Wij zorgen voor de school, het lokaal en onze spullen.
3. Wij vertellen aan de leerkracht als er iets gebeurt wat wij niet prettig vinden.
4. Wij luisteren naar elkaar en laten de ander uitpraten.
5. Wij gaan op een respectvolle manier met elkaar om, binnen en buiten de school.

Positieve klassenregels:

Elke klas stelt in de eerste week van het schooljaar positieve omgangsregels op die door alle leerlingen uit de klas en leerkracht worden ondertekend.

Na elke vakantie worden de school- en klassenregels uitvoerig besproken en wordt er gekeken welke regels nog aandacht behoeven.

Aandacht voor gewenst gedrag

Het voorbeeld van leerkrachten op school en thuis de ouders/verzorgers is van groot belang. D.m.v. kwaliteitskaart 1.09 Gewenst gedrag, het hebben en naleven van positieve omgangsregels en het modelleren van goed gedrag zorgen wij voor een fijn pedagogisch klimaat waarin duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillenden worden aanvaard en waar ruzies met geweld worden opgelost, maar niet worden uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt dan ook niet geaccepteerd. Onze leerkrachten nemen een duidelijke stelling tegen dergelijke gedragingen.

Ben een held en meld, maand tegen pesten:

Wij werken op een school een maand aan het thema pesten onder de naam Samen Sterk. Hierin komen elk jaar 3 onderwerpen aan bod: 1.) Wat is plagen/pesten. 2.) De verschillende rollen van pesten. 3.) Ben een held; wat kun je tegen pesten doen. Onze school doet ieder jaar mee met de week tegen mediawijsheid.

Sociogram en pesttest:

Op school vullen we 2 x per jaar de antipesttest onder de naam Ben een held en Meld in. Rondom het invullen van deze test worden er verschillende kringgesprekken gevoerd over plagen/pesten.

Op school vullen we 2x per jaar het sociogram in. Rondom het invullen van het sociogram worden er verschillende kringgesprekken gevoerd of wat er wordt verstaan onder fijn samenwerken/spelen.

Tijdens de kleine pauze zijn er altijd 2 leerkrachten aanwezig op het schoolplein en tijdens de grote pauze meerdere overblijfouders en 1 leerkracht.

Vertrouwenscontactpersonen ICP:

Wij hebben op school 3 vertrouwenscontactpersonen. Zij stellen zich aan het begin van het schooljaar voor in alle klassen en in het Koolblaadje, zodat zij bij kinderen en ouders bekend zijn. Zij zijn te bereiken via mail:

koolhoven.icp.opmaatgroep.com en er hangen brievenbussen op elke verdieping in de school.

Beneden bij de schoolingang hangen de foto's van deze juffen, het wordt vermeld in de schoolgids/ op de schoolkalender en op de website. Zie kwaliteitskaart voor verdere informatie hiervoor.

Curatieve aanpak, koppeling maken naar 1.09

Stap 1 (fase 2)

Als een leerling genoemd wordt als pester/ gepeste en sowieso als een leerling wordt genoemd in de pesttest, worden deze opvallendheden eerst met de gepeste en pester individueel besproken, (in overleg ook met de overige betrokkenen en indien nodig klassikaal. Samen wordt gekeken wat de leerling nodig heeft en hoe we dit kunnen bereiken.)

- Er wordt een notitie geplaatst in het formulier van de trendanalyse en in Parnassys.
- Indien nodig wordt aan de overblijfskrachten gevraagd de betrokken leerlingen in de gaten te houden en eventueel pestgedrag te melden. Dit wordt een week gevolgd.
- Afspraken/verslag wordt opgemaakt in Parnassys

Stap 2 (fase 3)

- Als na een week geen positieve veranderingen zichtbaar zijn vindt er een aanvullend gesprek plaats met de leerkracht, de gepeste en pester. Dit eerst individueel, indien mogelijk gezamenlijk met alle betrokkenen.
- De volgende punten worden besproken: (G-schema)
 - De betrokken leerlingen mogen hun verhaal vertellen;
 - Welke gevoelens leverde dit bij de betrokken leerlingen op?;
 - Wat is de behoefte van de betrokken leerlingen?;
- Oplossingen en afspraken maken en deze vastleggen in het "[Ik kan het anders](#)" schema zetten en de betrokken leerlingen hier hun handtekening onder laten zetten;
- Evaluatiemoment afspreken; wekelijks wordt gecontroleerd hoe het gaat, na een maand vindt een evaluatiegesprek plaats met de leerkracht en de betreffende leerlingen. Dit gesprek vindt onder schooltijd plaats.
- Het telefonisch op de hoogte stellen van ouders (van de betreffende leerlingen) van de gemaakte afspraken, en de gang van zaken na het gesprek met de betreffende leerlingen;
- De leerkracht maakt hiervan een notitie in Parnassys, brengt de anti-pest coördinator op de hoogte en bewaart het schema digitaal in de groepsmap groepsoverzicht (Registratie ook in Parnassys: Houd rekening met privacy medeleerlingen)
- De situatie eventueel klassikaal bespreken en ook de gemaakte afspraken toelichten;
- Wanneer bij het afgesproken evaluatiemoment het probleem is opgelost, dan zijn verdere stappen niet noodzakelijk. Ouders van de betreffende leerlingen worden telefonisch ingelicht dat het goed gaat.
- Is het probleem niet opgelost, dan verder met stap 3.

Stap 3 (fase 4)

Als het pesten na stap 2 nog niet gestopt is dan:

- Brengt de leerkracht de anti-pest coördinatoren hiervan op de hoogte via de mail koolhoven.apc@opmaatgroep.com
- Afspraak apc en leerkracht, samen sparren. Kijkt de anti-pest coördinator samen met de leerkracht naar de rolverdeling binnen de groep (gepeste, pester, meelopers, toekijkers, en wordt er gekeken of er supportgroep te vormen is. De supportgroep, pester, gepeste, leerkracht en de anti-pest coördinator gaan in een oplossingsgericht gesprek samen op zoek naar oplossingen die vanuit de support groep aangedragen worden. Deze afspraken worden vastgelegd in het schema "[Wij lossen het samen op](#)" en alle betrokkenen zetten hieronder hun handtekening;
- Afspraak maken met APC, LK, ouders, lln

Gaat de leerkracht samen met de antipestcoördinator **apart** een gesprek aan met de ouders van de gepeste/pester en de gepeste/pester zelf. Hierbij wordt het [schema 'Ik kan het anders'](#) van stap 2 erbij gepakt; de afspraken worden nogmaals herhaald,

- Indien nodig, wordt de gedragsspecialist/ specialist sociale veiligheid erbij betrokken;
- Een maand lang heeft de anti-pest coördinator wekelijks een gesprek met alle betrokkenen;
- Na een positieve maand waarbij het pestgedrag gestopt is, wordt het plan beëindigd door alle betrokken leerlingen een kaartje te geven met daarop “wij lossen het samen op” te geven. Het plan wordt in de leerlingenmap bewaard en er wordt een notitie in Esis gezet;
- Zo niet, dan verder met stap 4.

Stap 4 (fase 5)

- Als bovenstaande stappen geen resultaten opleveren, vindt er een gesprek plaats met de desbetreffende ouders KC/teamleider. Hierin zal duidelijk gemaakt worden dat pesten nu gaat leiden tot time-out en als dat ook niet zal werken, dat de school dan over zal gaan op schorsing. **Zie hiervoor protocol schorsen en verwijderen vanuit Opmaatgroep**

Stap 5 (fase 6)

Als de bovenstaande stappen geen resultaten opleveren, worden er de volgende stappen genomen:

- Wordt er zonodig een time-out/ schorsing ingezet

Wat registreren in leerlingvolgsysteem?

SCOL: De leerlingen van groep 6 t/m 8 vullen tweemaal per jaar de leerlingen Scol in.

Kijk!: alle leerlingen van groepen 1-2 worden tweemaal per jaar gevolgd m.b.t. het registratiesysteem Kijk!. Waarbij er wordt gekeken naar zowel de sociale, cognitieve- als motorische ontwikkeling.

Sociogram: Tweemaal per jaar vullen de leerlingen van groep 4 t/m 8 structureel het sociogram in. Groep 3 doet dit eenmaal per jaar.

Ben een held & meld → Antipesttest: tweemaal per jaar vullen de leerlingen van groep 4 t/m 8 de Antipesttest in. Groep 3 doet dit eenmaal per jaar. In een groep waar sprake is van Pestgedrag, wordt de pesttest vaker afgenomen.

Opvallendheden die uit bovenstaande volgsystemen komen, met daarbij uitgevoerde acties, gesprekken en en/of andere handelingen, worden geregistreerd in het formulier van de trendanalyse wat door KC en de specialist sociale veiligheid gevolgd wordt en wat bij groepsbesprekingen besproken wordt.

Gesprekken en afspraken worden ook in het dagboekverslag in Esis genoteerd.

Curatieve aanpak antipestgedrag: vanaf stap 2 worden gesprekken, afspraken en andere bijzonderheden in Esis genoteerd.

Overig:

- Bijlage [Schema ik kan het anders](#)

p diverse kwaliteitskaarten zijn diverse zaken in het kader van sociale veiligheid beschreven. Hieronder zijn deze beschreven:

Kwaliteitskaart 1.06 sociale veiligheid en burgerschap

Gewenst gedag

Wij spreken positieve gedragsverwachtingen naar onze leerlingen uit d.m.v. positief geformuleerde regels. Mocht er sprake zijn van ongewenst gedrag dan handelen wij volgens een vast stappenplan. Zie hiervoor kwaliteitskaart 1.09

Schorsing en verwijdering:

Het protocol schorsen en verwijderen is verwerkt in kwaliteitskaart 2.07

Specialist Sociale Veiligheid

De specialist sociale veiligheid van onze stichting is een inhoudelijk geschoolde professional. Zij coördineert het beleid sociale veiligheid. De specialist sociale veiligheid, tevens anti pest-coördinator en vertrouwenscontactpersoon is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's op het gebied van sociale veiligheid. De specialist sociale veiligheid op OBS Koolhoven is Renée Loots.

Anti-pestcoördinatoren

Op OBS Koolhoven zijn er 4 anti-pestcoördinatoren. De specialist sociale veiligheid, tevens anti pest-coördinator en vertrouwenscontactpersoon is de coördinator in geval van pesterijen op school. Hij/zij wijst betrokkenen de weg naar oplossingen en houdt de vinger aan de pols totdat het pesten echt is gestopt.

Vertrouwenscontactpersonen kwaliteitskaart

Ouders, leerlingen en professionals hebben het recht op een objectieve gesprekspartner om hun verhaal te doen en advies te vragen. Op OBS Koolhoven zijn 3 interne vertrouwenscontactpersonen aanwezig.

Opmaatgroep heeft een externe vertrouwenspersoon. U kunt hen zowel telefonisch als per mail bereiken.

Annelies de waal, [06 3364 6887](tel:0633646887), anneliesdewaal@vertrouwenswerk.nl en Roy Ploegmakers [06 4808 8774](tel:0648088774), royploegmakers@vertrouwenswerk.nl

Kwaliteitscoördinatoren

Een goede samenwerking met andere professionals op school vinden wij essentieel. Daarom onderhouden we contacten met jeugdzorg, maatschappelijk werk, politie, GGD, consultants Plein 013 en andere organisaties. We werken met structureel samen in het ondersteuningsteamoverleg dat tenminste 4x per jaar wordt gehouden. In het ondersteuningsteam zitten de intern begeleiders, consultants vanuit samenwerkingsverband Plein 013, schoolmaatschappelijk werker en de GGD verpleegkundige. Ouders/verzorgers en de groepsleerkracht worden hoor dit overleg uitgenodigd. Het ondersteuningsteam stemt, samen met ouders en de leerkracht, de ondersteuningsbehoeften en onderwijsbehoeften van de leerling af.

Meldcode

Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Stichting Opmaat heeft een meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (kwaliteitskaart 5.04)